

ФОРМУВАННЯ СВІТОБАЧЕННЯ У СТУДЕНТА ЯК ПРЕДСТАВНИКА ІНТЕЛІГЕНЦІЇ

На сучасному етапі розвитку України актуально постає питання: хто є представниками інтелігенції в нашій державі? Саме слово «інтелігенція» походить від латинського *intelligentia* — суспільний прошарок, у широкому загалі – люди розумової праці, що зайняті у різних галузях: культури, освіти, науки, охорони здоров'я, виробництві і мають для цього відповідну освіту[1]. Виходячи з даного поняття, слід зауважити, що першу сходинку в ієрархічній драбині інтелігенції займає студентство. За останні роки змінилася історична, наукова та освітня ситуація в Україні, що призвело до переосмислення проблеми формування світобачення в навчальному процесі та студентів зокрема.

Перед кожною людиною постає досить складне завдання вибору життєвого шляху при своєчасному становленні особистого світобачення. Поняття «світобачення» вперше трапляється у Канта, однак воно не відповідає повною мірою сучасному розумінню терміна. Повноту визначенню додав Шелінг, тож світобачення — це сукупність поглядів, оцінок, принципів і образних уявлень, що визначають найзагальніше бачення, розуміння світу, місця в ньому людини, а також життєві позиції, програми поведінки, дій людей. Світобачення надає людській діяльності організований, осмислений і цілеспрямований характер [2]. У цій вихідній ситуації розвитку людини і міститься зерно тих відносин, подальше розгортання яких становить ланцюг подій, що ведуть до формування його як особистості. Спочатку — ставлення людини до світу речей, потім відбувається їх роздвоєння, вони утворюють різні, хоча і взаємопов'язані, лінії розвитку, що переходять одна в одну.

Поєднавши вищезазначені поняття, постає актуальна необхідність дослідження формування світобачення у студента як молодого представника інтелігенції. Світобачення розвивається від народження і протягом всього життя, «*alma mater*» відіграє одну з вирішальних ролей в даному процесі. Вступаючи до вищого навчального закладу, кожна людина прагне себе реалізувати, як індивідуальність так і особистість. В контексті даної статті поняття світобачення та інтелігенція є нерозривними. Вищий навчальний заклад прийнято вважати першою сходинкою в доросле життя, відповідно, у формуванні світобачення амбітної, цілеспрямованої і дорослої людини.

Одним з найважливіших завдань є формування світобачення студентів, оволодіння ними діалектико - матеріалістичною методологією. Цей процес повинні вирішувати не тільки філософи, а й викладачі всіх дисциплін, що мають світоглядний потенціал. Початковий етап зародження «розумової праці» починається у вищому навчальному закладі, коли людина вже має базову освіту, але ще не спеціаліст у своїй справі. Беручи до уваги поняття «навчання» для студентів, можна вважати це їхньою першою розумовою працею.

Можна виділити наступні каталізатори формування свідомості молодого представника інтелігенції. Перш за все — це вибір спеціальності, оскільки від вищого навчального закладу залежить специфіка навчання і подальший вибір життєвого шляху. Людський мозок — це складний, достеменно не вивчений механізм, але вченими встановлено, що він поділяється на дві півкулі, які відповідають за творчі і аналітичні здібності. Відповідно до такого розподілу, у кожного формується свій світогляд та інтереси, які сприяють організації самостійної пізнавальної діяльності студентів, спрямованої на поглиблення їх світобачення. Другим фактором, який слід узяти до уваги — це викладач. Інколи він є прикладом для наслідування, виступаючи у ролі уособлення позитивних якостей, але може впливати і протилежно — виступаючи втіленням чогось негативного. Викладач постає тією рушійною силою, яка розширяє світогляд або зводить його нанівець. Наступними слід назвати бесіду, що спираючись на наявні у студентів знання, моральні, етичні норми, підводить до засвоєння нових. За теорією Маслоу, однією

з потреб людини є спілкування та перебування у соціумі[1]. Бесіда допомагає розширити свідомість у повній мірі. Особистість не може мати повної картини світу при дефіциті спілкування. Колективне обговорення різноманітних питань — невимушений обмін думками, лекція, що в послідовному, систематичному викладені певної проблеми здатна впливати на світобачення.

Аналізуючи шляхи формування світобачення, враховуючи вищезазначені факти, можна зробити висновок: світобачення — важлива частина людського життя. Студенти, як представники інтелігенції, вдосконалюють своє світобачення, цим самим роблять важливий крок у подальше формування свого життя загалом.

1. Маслоу А., Мотивация и личность.// Абрахам Маслоу – СПб.: Евразия, 2001 – 478 с.

2. Фролов И. Т. «Введение в философию» / И.Т. Фролов Введение. «Что такое философия» – Режим доступа:
<http://philosophy.mipt.ru/textbooks/frolovintro/introduction.html>.

3. Энциклопедия Кругосвет. Универсальная научно-популярная онлайн - энциклопедия// – Режим доступа:
http://www.krugosvet.ru/enc/gumanitarnye_nauki/sociologiya/INTELLIGENTSIYA.html.